

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1964-1965

19 FEBRUARI 1965

WETSONTWERP op het schriftelijk onderwijs.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE NATIONALE OPVOEDING
EN DE CULTUUR (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER BLANCKAERT.

DAMES EN HEREN.

De Commissie voor de Nationale Opvoeding en de Cultuur heeft het wetsontwerp op het schriftelijk onderwijs, zoals het door de Senaat werd gewijzigd, opnieuw besproken en tot slot van haar beraadslaging zowel de artikelen als het geheel eenparig aangenomen.

Ofschoon de Senaat verschillende tekstwijzigingen heeft aangebracht, bleef de algemene economie van het ontwerp behouden. Vele tekstaanpassingen zijn van louter technische aard, uitzondering gemaakt voor de bepalingen in verband met de erkenningsprocedure voor niet gesubsidieerde cursussen.

In de tekst van het oorspronkelijk ontwerp, was deze erkenningsprocedure niet voorzien. Zij werd ingevoerd tijdens de gedachtenwisseling in de Kamercommissie in

(1) Samenstelling Van de Commissie:

Voorzitter : de heer Harmel.

A. ~ Leden : de heer Berghmans, Mevr. Craeybeckx-Ort], de heren De Rijck, Eneman, Harmel, Lebas, Otte, Peeters (Lode), Mevr. Van Daele-Huys, de heren Verroken, Wirix, de heren Bracops, Collard (Léa), Cudell, Dejardin, Denis, Mevr. Groesser-Schroyens, de heren Huysmans, Larock, Vanhilt, Vercauteren, ~ de heren Delforge, Groot jans.

B. ~ Plaatsvervangers: de heer Blanckaert, Mev. Devos (Godelieve), de heren Devos (Robert), Smedts, Tenqhe, Mevr. Verlact-Gevaert, ~ de heren Deconinck (Jules), Grégoire, Hermegnies, Hurez, Lacroix, ~ de heer Janssens,

Z<<.

780 (1963-1964) :

- N° 5: Ontwerp door de Senaat gewijzigd.

Chambre des Représentants

SESSION 1964-1965

19 FÉVRIER 1965

PROJET DE LOI sur l'enseignement par correspondance.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'EDUCATION NATIONALE
ET DE LA CULTURE (1)

PAR M. BLANCKAERT.

MESDAMES, MESSIEURS,

La Commission de l'Education nationale et de la Culture a examiné une nouvelle fois le projet de loi sur l'enseignement par correspondance, tel qu'il a été modifié par le Sénat, et en conclusion de ses discussions, a adopté à l'unanimité les articles ainsi que l'ensemble du projet.

Bien que le Sénat ait apporté plusieurs modifications au texte, l'économie générale du projet est restée inchangée. De nombreuses modifications apportées au texte sont d'ordre purement technique, exception faite des dispositions relatives à la procédure de reconnaissance des cours non-subsidés.

Dans le texte du projet initial, cette procédure de reconnaissance n'était pas prévue. Elle a été instaurée, en accord avec le Gouvernement, au cours de l'échange de vues en

(1) Composition de la Commission:

Président: M. Harmel.

A. ~ Membres: M. Berghmans, Mme Craeybeckx-Ort], MM: De Rijck, Eneman, Harmel, Lebas, Otte, Peeters (Lode), Mlle Van Daele-Huys, MM. Verroken, Wirix, ~ MM. Bracops, Collard (Léa), Cudell, Dejardin, Denis, Mme Groesser-Schroyens, MM. Huysmans, Larock, Vanhilt, Vercauteren, ~ MM. Delforge, Groot jans.

B. ~ Suppléants: M. Blanckaert, Mlle Devos (Godelieve), MM. Devos (Robert), Smeitx, Tenqhe, Mm. Vecteck-Gevoert, ~ MM. Deconinck (Jules), Grégoire, Hermegnies, Hurez; Lacroix, ~ M. Janssens,

Voir:

780 (1963-1964) :

~ N° 5: Projet amendé par le Sénat.

overleg met de Regering, en door de Kamer aangenomen. Thans werd door de Senaat het toepassingsveld van deze erkenningsprocedure gevoelig verruimd en uitgebreid.

Gezien het een tweede behandeling in commissie betreft, en de algemene economie van het ontwerp niet werd gewijzigd, bleef de gedachtenwisseling in de commissie hoofdzakelijk tot de gewijzigde teksten beperkt, zodat wij deze tekstwijzigingen artikelsgewijs zullen aangeven, waar het past, samen met de motivering.

" " "

Eerste artikel.

1° De term « schriftelijke leergang » werd vervangen door de term « schriftelijk onderwijs ».

2° Volgende tekstwijziging werd ingevoerd: « (verstaan wordt onder) schriftelijke leergang, de gezamenlijke leer vakken die voorbereiden op een van de al dan niet vergelijkende examens, bedoeld in artikel 2 ».

Het betreft hier een precisering van de gebruikte terminologie, die zodoende beter aansluit bij de gebruikelijke legislatieve termen.

Hoofdstuk II: De titel van hoofdstuk II die voorheen als volgt luidde: « Rijksonderwijs en gesubsidieerd onderwijs » wordt vervangen door de titel « Door het Rijk georganiseerd, gesubsidieerd of erkend onderwijs ».

Deze wijziging is de logische emanatie van de verruiming die werd ingevoerd in de artikelen 2 en 4, en waarbij nu ook in de tekst van deze wet de erkenning wordt vermeld. Tevens benadert deze terminologie beter de gebruikelijke legislatieve termen terzake.

Art., 2.

Aan de term « examens voor de examencommissies » wordt volgende tekst toegevoegd: « die de Koning ter uitvoering van de onderwijswetten instelt ».

Het betreft hier een tekstverbetering van louter technische aard, die nader bepaalt, wat verstaan moet worden onder deze gebruikte termen.

In het tweede lid van dit artikel wordt de term « of erkent » toegevoegd, waardoor de erkenningsprocedure uit de overgangsbepalingen wordt gelicht en toegevoegd in de tekst van de wet. Voor de bespreking van deze wijziging, die niet van zuiver technische aard is, verwijzen wij naar de commentaar bij het nieuw artikel 22 (vroeger artikel 27).

Art., 3.

In dit artikel wordt de term « Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur » vervangen door de term « Minister tot wiens bevoegdheid de Nationale Opvoeding behoort ».

Deze wijziging is van louter technische aard.

Art., 4.

In 1°, 2°, 3° van dit artikel wordt telkens de term « erken- de leergangen » toegevoegd aan de termen « van het schriftelijk onderwijs ingebracht door het Rijk, of van het gesubsidieerd onderwijs ».

Ook deze tekstwijzigingen zijn het logische gevolg van de nieuwe bepalingen inzake de erkenningsprocedure,

Commission de la Chambre, et adoptée par celle-ci. Le Sénat a élargi sensiblement le champ d'application de cette procédure de reconnaissance.

Etant donné qu'il s'agit d'un second examen en Commission et que l'économie générale du projet est inchangée, les débats en Commission se sont surtout limités aux textes modifiés; ce qui nous permet de reproduire ces modifications, article par article, fournissant, le cas échéant, en même temps la justification de celles-ci.

" " "

Article premier.

1° Les mots « cours par correspondance » ont été remplacés par les mots « enseignement par correspondance ».

2° L'amendement suivant a été adopté: « (il faut entendre par) cours par correspondance, l'ensemble des matières préparant à l'un des examens ou concours, visés à l'article 2 ».

Il s'agit ici d'une précision de la terminologie employée, qui, ainsi, correspond mieux à la terminologie législative usuelle.

Chapitre II: Le titre du chapitre II, libellé initialement comme suit: « L'enseignement de l'Etat et l'enseignement subventionné », est remplacé par ce qui suit: « L'enseignement organisé, subventionné ou reconnu par l'Etat ».

Cette modification constitue la suite logique de l'extension que prévoient les articles 2 et 4 et en vertu de laquelle la reconnaissance est, à présent, inscrite également dans le texte de cette loi. En outre, cette terminologie se rapproche davantage des termes législatifs usuels.

Art., 2.

Après les mots « épreuves à subir devant les jurys d'examen », sont ajoutés les mots « institués par le Roi en exécution des lois d'enseignement ».

Il s'agit ici d'un amendement d'ordre purement technique, précisant ce qu'il faut entendre par les termes dont il est fait usage.

Au deuxième alinéa de cet article, sont ajoutés les mots « ou reconnaît »; la procédure de reconnaissance est retirée par cet amendement des dispositions transitoires et insérée dans le texte de la loi. Pour la discussion de cette modification, laquelle n'est pas d'ordre purement technique, il convient de se référer au commentaire concernant le nouvel article 22 (antérieurement l'article 27).

Art., 3.

A cet article, les mots « Ministre de l'Education nationale et de la Culture » sont remplacés par les mots « Ministre ayant l'Education nationale dans ses attributions ».

Cet amendement est d'ordre purement technique.

Art. 4.

Aux 1°, 2° et 3° de cet article, les mots « ou reconnus » sont ajoutés chaque fois après les mots « des cours de l'Etat et des cours subventionnés ».

Ces modifications de texte sont également la conséquence logique des nouvelles dispositions en matière de procédure

waarvoor wij naar de bespreking van artikel 22 (nieuw) verwijzen.

Art. 5.

Teneinde het initiatiefrecht op advies van de Hoge Raad voor het schriftelijk onderwijs om adviserend op te treden, dat voorheen impliciet aan deze Raad was toegekend, duidelijker en uitdrukkelijker in de teksten te vermelden, werd door de Senaat, volgende tekst ingevoegd: «hetzij op eigen initiatief, hetzij op zijn (de Minister) verzoek ».

Art. 6.

In § 3 werd de term « de leergangen » vervangen door « de teksten van de leergangen », wat een technische verbetering is van de tekst en duidelijker de bedoeling van de wetgever weergeeft.

Art. 8.

Aan de oorspronkelijke versterkte werd volgende bepaling toegevoegd: « Hij (de Koning) bepaalt eveneens de maximumprestaties van de leraars, rekening houdend met hun andere prestaties ».

Deze bepaling werd aan de tekst toegevoegd, ingevolge de uitdrukkelijke wens van de Senaat, om een eventuele onverantwoorde cumulatie bij het lerarenkorps te bestrijden.

De regeling terzake wordt aan de Minister overgelaten, teneinde op een soepele wijze, en rekening houdend met de wil van de wetgever, een billijke verhouding te kunnen bereiken.

Art. 1a.

§ 1, 4°. Teneinde te voorkomen, dat bij een eventuele in gebrekeblijven inzake inspectie vanwege het Rijk, er bij restrictieve interpretatie van de wet een motief tot niet-subsidiëring zou kunnen ontstaan, werd de zin «moet hij onderworpen zijn aan de controle en de inspectie door deze wet ingesteld » vervangen worden door de volgende bepaling: « moet het inrichtend bestuur zich onderwerpen aan de controle en de inspectie georganiseerd door de Koning ».

§ 1, 5°. De vroegere tekst werd door de Senaat gedeeltelijk als volgt gewijzigd: «moet hij gevolgd worden door een minimumaantal leerlingen vastgesteld bij een in Ministerraad overleed koninklijk besluit, behoudens een door de Minister verleende vrijstelling met het oog op bijzondere en exceptionele omstandigheden: voor de berekening van dit minimum en van de toelagen wordt t alleen rekening gehouden met de leerlingen die voldoen aan de voorwaarden gesteld om toegelaten te worden tot de examens waarop zij voorbereid worden door de schriftelijke leergangen ».

Deze tekstwijziging wordt ingevoegd, teneinde nauwkeuriger te omschrijven welke leerlingen al dan niet in aanmerking komen voor de berekening van de toelage.

§ 1, 6°. Ook deze tekst werd door de Senaat gedeeltelijk gewijzigd: « moet hij een minimum percentage leerlingen tellen, die geslaagd zijn voor het examen waarvoor de leergang is georganiseerd; dit percentage wordt door de Koning vastgesteld; het wordt bepaald op grond van de uitslag van de laatste examenzitting of van het gemiddelde van de uitslagen van de drie laatste zittingen ».

De bekommernis die bij deze wijziging voorzat was de technische mogelijkheid te scheppen om, het percentage

de reconnaissance, pour laquelle il convient de se référer à la discussion de l'article 22 (nouveau).

Art. 5.

Afin de préciser davantage et de manière plus explicite le droit d'initiative en matière d'avis du Conseil supérieur de l'enseignement par correspondance, le droit qui était auparavant implicitement attribué audit conseil, le Sénat a inséré le texte suivant: «soit d'initiative, soit à la demande de celui-ci » (du Ministre).

Art. 6.

Au § 3, les mots « les cours » ont été remplacés par « les textes des cours », ce qui constitue une amélioration technique du texte et exprime plus clairement l'intention du législateur.

Art. 8.

La version initiale a été complétée par la disposition suivante: « Il (le Roi) détermine également les prestations maxima des professeurs, compte tenu de leurs autres prestations. »

Cette disposition a été ajoutée au texte, suite au désir formel du Sénat, afin de combattre les éventuels cumuls injustifiés des professeurs.

La réglementation en la matière a été confiée au Ministre, afin que celui-ci mette sur pied, sans heurts et dans le respect de la volonté du législateur, un régime équitable.

Art. 1a.

§ 1, 4°. Afin d'éviter qu'une interprétation restrictive n'entraîne un motif de refus de subventions en cas de lacune dans l'inspection de l'Etat, le membre de phrase « qu'il soit soumis au contrôle et à l'inspection créés par la présente loi: » doit être remplacé par: « que le pouvoir organisateur se soumette au contrôle et à l'inspection organisés par le Roi ».

§ 1, 5°. Le texte antérieur a été partiellement modifié comme suit par le Sénat: « qu'il compte le minimum d'élèves qui sera fixé par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres, sauf dispense accordée en raison de circonstances particulières et exceptionnelles par le Ministre; seuls entrent en ligne de compte pour le calcul de ce minimum et pour le calcul des subventions, les élèves qui remplissent les conditions requises en vue de l'admission aux examens auxquels les cours par correspondance les préparent ».

Cette modification du texte a été insérée afin de préciser quels sont les élèves qui entrent ou n'entrent pas en ligne de compte lors du calcul des subventions.

§ 1, 6°. Ce texte également a été partiellement modifié par le Sénat comme suit: « qu'il ait compté un pourcentage minimum d'élèves qui ont satisfait à l'épreuve en vue de laquelle le cours est organisé; ce pourcentage est fixé par le Roi; il est calculé par référence, soit au résultat de la dernière session d'examens, soit à la moyenne des résultats des trois dernières sessions. »

La préoccupation qui a inspiré cette modification était de créer la possibilité technique de calculer en temps utile,

aantal geslaagde leerlingen *tijdig* te kunnen berekenen, overeenkomstig de voorschriften, en niet verplicht zijn langer te wachten om tot de feitelijke uitkering van de toelagen over te gaan.

Bij de bespreking verklaarde de Minister dat het duidelijk is dat inzake opgelegde criteria het Rijk geen zwaardere eisen kan stellen aan het gesubsidieerde onderwijs dan aan het Rijksonderwijs.

§ 1, 8" De termen « die natuurlijke persoon, of de personen die optreden in naam van de rechtspersoon en dezes aangestelden » worden vervangen door de termen « die natuurlijke persoon of de beheerders en leiders in functie van de rechtspersoon... ».

De bedoeling van deze tekstwijziging is de juridische inhoud van het begrip duidelijker te formuleren.

Hierbij wordt door een lid opgemerkt, dat deze strafbepalingen zeer zwaar zijn, waarop door de Minister wordt verwezen naar de gangbare wetgeving terzake, en naar de hoge eisen die normaal aan het onderwijzend personeel moeten gesteld worden.

Art. 16.

In het derde lid van dit artikel wordt het woord « personeelsleden » vervangen door de termen « Ieden van het onderwijzend personeel » wat [ulster de bedoeling van de oorspronkelijke term weergeeft.

Afdeling 4 : De erkenning ,

Art., 22.

Dit artikel vervangt het vroegere artikel 27, dat viel onder de overgangsbepalingen,

Door deze wijziging wordt de erkenningsprocedure niet meer als overgangsbepaling beschouwd,

Bovendien wordt het materiële object van dit artikel gevoelig uitgebreid, door de procedure tot erkenning in meerdere gevallen mogelijk te maken, en haar minder beperkende voorwaarden op te leggen,

Voorheen kon volgens het oorspronkelijke wetsontwerp de Staat alleen die cursussen erkennen, die werden gegeven door een inrichtend bestuur, dat reeds minimum een gesubsidieerde cursus organiseerde, en dit slechts zolang de Staat zelf deze cursus niet inrichtte.

Volgens de nieuwe tekst, kan de Staat vooreerst leergangen erkennen die worden gegeven door een inrichtend bestuur onverschillig of de Staat deze cursussen zelf inricht of niet. Bovendien kan hij deze leergangen erkennen indien de inrichtende macht een cursus geeft die door de Staat wordt ingericht onverschillig of voor deze cursus de toelage al dan niet werd aangevraagd, op voorwaarde dat deze cursus aan de voorwaarden tot het bekomen van toelagen voldoet.

In de verdere gedachtenwisseling wordt opgemerkt, dat de juridische bepaling van het begrip « erkenning » nergens voorkomt in de wet doch dat het moet beschouwd worden als een morele waarborg, door de Staat verleend aan bepaalde leergangen, met het daaraan gekoppelde voordeel van een verkorte proefperiode (een jaar) in geval van eventuele uitkering van toelagen.

Vergeleken met de normen voor toekenning van toelagen schrijft de wet geen minimumaantal leerlingen voor, dat de Koning uitdrukkelijk zou moeten vaststellen.

conformément aux dispositions, le pourcentage d'élèves ayant réussi et de ne pas faire attendre davantage le versement effectif des subsides.

Au cours de la discussion, le Ministre a déclaré qu'en ce qui concerne les critères requis, l'Etat ne peut évidemment formuler des exigences plus sévères pour l'enseignement subventionné que pour l'enseignement de l'Etat.

§ 1, 8", Les termes « cette personne physique ou les organes et préposés de la personne morale » sont remplacés par : « cette personne physique ou les administrateurs et dirigeants en fonctions de la personne morale ».

Cette modification du texte a pour but de formuler avec plus de précision le contenu juridique de la notion.

Un membre fait observer que les dispositions en matière de peines encourues sont très sévères. Le Ministre renvoie à la législation en vigueur en la matière et rappelle les critères très stricts, auxquels, normalement, le personnel enseignant doit être soumis.

Art. 16.

Au troisième alinéa de cet article, les mots « membres du personnel » sont remplacés par les mots : « membres du personnel enseignant », cette expression traduisant plus exactement l'idée du mot initial.

Section 4. - De la reconnaissance.

Art., 22.

Cet article remplace l'ancien article 27, qui traitait des dispositions transitoires.

Cette modification a pour effet que la procédure de reconnaissance n'est plus considérée comme disposition transitoire.

En outre, l'objet matériel de cet article est considérablement étendu, en permettant une plus large application de la procédure de reconnaissance et en réduisant les conditions restrictives,

Tant qu'il n'organisait pas lui-même ces cours, l'Etat ne pouvait, jadis, aux termes du projet de loi initial, que reconnaître les seuls cours dispensés par un pouvoir organisateur organisant déjà au moins un cours subventionné.

D'après le nouveau texte, l'Etat peut, en premier lieu, reconnaître des cours dispensés par un pouvoir organisateur, que ces cours soient déjà organisés par l'Etat ou non. En outre, il peut reconnaître ces cours, même si le pouvoir organisateur dispense un cours organisé par l'Etat, que le subventionnement de ce cours ait ou non été demandé, à condition que ledit cours réponde aux conditions de subventionnement.

Dans la suite de l'échange de vues observation a été faite que la définition légale de la notion de « reconnaissance » ne figure nulle part dans la loi, mais qu'il faut la considérer comme une caution morale, accordée par l'Etat à certains cours et présentant en outre l'avantage d'un stage d'une durée réduite (un an) en cas d'éventuel subventionnement.

Par rapport aux critères de subventionnement la loi n'impose pas un nombre minimum d'élèves, que le Roi serait appelé à fixer explicitement.

Art. 25.

In het eerste lid worden de termen «of erkend» ingevoegd, zodat ook de erkende cursussen vallen binnen de reglementering inzake onjuiste akten enz... Derhalve werd het vroegere tweede lid weggelaten.

Het derde lid van artikel 25 beperkt de inschrijving op proef.

Art., 26.

Het woordje «betalende» werd geschrapt, zodat het materieel object van dit artikel verder wordt uitgebreid tot alle leergangen voor schriftelijk onderwijs.

De Verslaggever,

K. BLANCKAERT.

De Voorzitter,

P. HARMEL.

Art. 25.

Au premier alinéa sont insérés les mots «ou reconnus», de sorte que les cours reconnus tombent également sous l'application de la réglementation en matière d'actes erronés. etc.. En conséquence l'ancien alinéa 2 a été supprimé.

Le deuxième alinéa de l'article 25 limite l'inscription à l'essai.

Art. 26.

Le mot «payants» a été supprimé, ce qui a pour effet d'étendre l'objet matériel de cet article à tous les cours d'enseignement par correspondance.

Le Rapporteur,

K. BLANCKAERT.

Le Président,

P. HARMEL.